

Loodus Sinus

Teema: loodus, ühendus loodusega, keskkonnaaktiv

Arutelu

Koomiksi
joonistamine

Koomiksi
lugemine

Autor: Eva Vēvere (LV)

Koomiksite põhjal: "Wanagari Maathai", autor Mark Antonius Puhkan (EE).

1) Sissejuhatus. Juhendaja (või keegi vabatahtlik) näitab ja loeb koomiksi valjult ette ning palub osalejatel meenutada oma isiklike kogemusi loodusest - kohtumine loomade, putukate, taimede, ilmastikuolude, tekstuuride, helidega või katsetustega, mis andsid põneva kogemuse. (Nende mälestuste esilekutsumiseks võite eelnevalt kaunistada ruumi loodusest pärit materjalidega (näiteks lehed) ja taustaks panna mängima loodushelid. Enne küsimuste esitamist palu osalejatel sulgeda silmad.)

Milline on sinu tugevaim või varaseim mälestus loodusest?

Kuidas see lõhnas, maitstes ja tundus?

Kuidas sa esimest korda midagi avastasid?

Milliseid protsesse oled looduses täheldanud? Kuidas loodus toimib?

Mida oled loodusest õppinud?

(10–15 min)

2) Arutelu. Jaga osalejad paaridesse ja palu neil oma mälestuste üle arutada. Kui grupp on väike, saate seda teha kõik koos.

(5–10 min)

3) Koomiks. Palu osalejatel võtta paberileht ja joonistada individuaalselt ning vaikuses oma mälestus loodusest: MILLAL? KUS? MIDA? KUIDAS MA ENNAST TUNDSIN? MIS OLI KÕIGE HUVITAVAM JA PÕNEVAM? MIS ON MINU KÕIGE UUEM LOODUSAVASTUS? (10 min)

4) Grupinäitus. Palu osalejatel asetada joonistused põrandale ja rühmitada need vastavalt kogemustele. Kas suudate leida ühiseid jooni oma mälestustes, tegudes, uudishimu allikates, tunnetes või milleski muus ning sellele vastavalt pildid rühmitada? Küsi grupilt, mida nad nendel joonistel näevad. (Juhendaja saab küsimustega kaasa aidata.) (10–15 min)

5) Kokkuvõte. Vali oma lõputegevus järgmistest valikutest (võimalik on ka kombineerida) või loo enda oma.

Valik 1 – Loe läbi koomiksi autori Mark Antonius Puhkan'i kiri, püüa luua isiklik side kunstnikuga ning mõelda, miks ta otsustas jutustada just selle loo ja miks talle lähevad korda just need teemad.

Valik 2 – Jutustage Wangari Maathai lugu - tema ühiskondlikust ja poliitilisest staatusest, keskkonnaaktivismist ning tema rollist looduskaitsejvana. Näidake tema kohta videot, et siduda koomiksi tegelaskuju päris inimesega ja inspireerida osalejaid tegutsema selle nimel, millest nad hoolivad!

Grupi suurus: 4–25.

Aeg: 60-100 min.

Materjalid:

Paber (A4 või suurem), pastakas ja mugav looduslähedane koht (kui võimalik).

Eesmärk:

Läbi isiklike mälestuste ja juttude taastada side looduse ja endaga; luua avatud dialoog aktivismist, loodushoiust ja meie isiklikust panusest.

Kasulikud näpunäited juhendajale:

- Muutke ruum hubaseks ja mugavaks – pange taustaks mängima loodushelid, kaunistage loodusest pärit esemete või looduspiltidega. See aitab sessiooni ajal paremini aktiveerida meeli ja mõjub võimendavalt ka refleksiooni protsessile.

- Mõne inimese jaoks võib tegemist olla emotsionaalselt intensiivse kogemusega. Pakkuge vajadusel tuge ja looge turvaline ruum selle kogemiseks.

- See tegevus kinnitab isiklike kogemuste olulisust tänapäevaste tähendusrikaste ja jätkusuutlike otsuste tegemisel. Arutelu lõpetamisel võib käsitleda muid küsimusi, mis on osalejate või juhendaja jaoks olulised, näiteks vaprus, tähtsus, mängulisus, isiklik vastutus ja side loodusega meie igapäevaelus.

Sa võid olla koolibri!

Autor Mark Antonius Puhkan

Oma lugude valimisel lähtun ma alati samadest põhimõtetest. Esiteks, lugeja tuleb viia sügavale ja tuua ta sealt ka tagasi. Oleks julm jätta lugeja uppuma loo sügavusse ja mitte aidata teda tagasi pinnale. Samuti oleks solvav jääda vaid pinnapealseks, justkui öeldes „Ära pane pahaks, aga sa niikuinii ei mõistaks!“. Hea lugu ülendab ka emotsionaalselt, isegi kui sellele eelneb madalseis. Ma ei pea silmas õnnelikke lõppe, vaid lootust ja enesevõimendamist. Teiseks, lugu peab kandma sõnumit, mis omaks tähendust ka kümne, viiekümne või saja aasta pärast. Ma ei taha, et minu tööd oleksid kaasaegsed, vaid hoopis ajatud. Kui leiate keldrist vana ajalehe, siis harva leidub seal midagi, mis teid ka praeguses hetkes liigutab või provotseerib. Samas, kui haarate sajandeid tagasi kirjutatud hea novelli ja seda lugedes tajute, et midagi pole muutunud. Minu jaoks on need ajatud teemad loodus, inimeseks olemine ja olla inimesena osa ka muust ümbritsevast.

Mul oli võimalus luua lühike koomiks Wangari Maathai'ist. Ma lugesin tema elu kohta, mille eest ta seisis ja kuidas ta otsustas oma väärtustest ka teistele teatavaks teha. Peagi avastasin tasakaalu tema isiklike eesmärkide ja suurema pildi vahel, kuidas kõik on omavahel seotud. Minu jaoks oli inspireeriv, kuidas ta nägi ennast kui osa tervikust ja kuidas ta avas need seosed ka teiste jaoks. Ta on ka suurepärase näide sellest, kuidas eneseareng läbi hariduse, sisemiste veendumuste ja empaatia võib kasulik olla mitte ainult endale, vaid ka tervele kogukonnale ja keskkonnale. Lisaks sellele kannustas mind looma temast lugu jagatud mure looduskeskkonna pärast kodupiirkonnas. Leidsin, et olukord Aafrikas sarnaneb Eestiga, mu kodumaaga. Raiutakse maha iidseid metsasid, eesmärgiga teenida ajutist tulu, samal ajal kui sajandite vanused ökosüsteemid selle tulemusel kaovad. Wangari Maathai koomiksiga liitusin võitlusega väikluse ja ahnuse vastu, mis mõõdab kõike kaubandusliku väärtusega.

Seega, alguses oli inimene ja temast inspireerituna valmis jutt. Ma leidsin YouTube'ist temaga mitmeid põnevaid intervjuusid. Soovitan vaadata seda, kus ta jutustab koolibril. (Sellest ka koolibri salajane allegooriline tegelaskuju koomiksis, kui te märkasite). Koomiksi jaoks valisin aga ühte teise loo tema intervjuust, kus ta räägib oma lapsepõlvest. Selleks oli lugu konnakullestest. Koomiksisse kirjutatud sõnad on enamasti tema enda öeldud sõnad, aga pildid valmisid uurimistöö tulemusena, kui sukeldusin tema keskkonda. Otsustasin illustreerida just selle mälestuse, sest minu jaoks sümboliseerib see inimest, kes üritab uuesti suhestuda loodusega, millest tsivilisatsioon on teda võõrandanud. Mul tekkisid kohe silme ette pildid habrastes konnakullestest ja kudust inimlapse võimsates kätes. Samal ajal sain esile tõsta seda suurepärase inimest, keda tunneme tema suurte saavutuste põhjal, ja näidata, et kõik suured asjad saavad alguse väikestest tegudest. Ja sellest koorus ka lõpuidee, kus ta sirutab käed lugeja poole ja ulatab puuseemne. See oli üks tema juhtideedest, et keegi pole lihtsalt kõrvalseisja, vaid me kõik saame maailma parandamiseks midagi ära teha.

Näidake mõnda järgmistest videotest:

- "I will be a hummingbird" - Wangari Maathai 2:01 https://youtu.be/-btl654R_pY

- "Wangari Maathai & The Green Belt Movement" 8:51 <https://youtu.be/BQU7JOxkGvo>

- "Wangari Maathai Tribute Film" 6:51 <https://youtu.be/koMunN-H1J3Y>

Valik 3 – Võite vaadata töötoa tulemusi ka teaduslikult vaatenurgast ja arutada, mida osalejad õppetöö käigus looduse kohta õppisid. (15– 20 min)

Peegeldamine:

Peegeldamise jaoks koonduge kõik ringi. Anna kõigile enda analüüsimiseks ja selle jagamiseks aega. Esita sealjuures suunavaid küsimusi: Jaga lühidalt oma kogemusi töötoast. Milliseid hetki ja emotsioone sa kogesid? Kuidas kirjeldaksid oma seotust loodusega? Mis paneb sind tundma, et olete loodusega seotud või see side hoopis puudub? Millest sa soovid rohkem teada saada? Millest sa hoolid? Kuidas on muutunud sinu suhe loodusega – milline oli see lapsena ja milline on nüüd? Kui saaksid täna valida ühe tegevuse või muuta mõnda oma harjumust, et tugevdada seotust looduse ja planeediga, siis mis see oleks? (15–20 min)

